

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Glaucoma Szakambulancia

1. sz. melléklet

Tonométer prizmák és Goldmann hármastükör sterilitásának biztosítása

Szabványos műveleti előírás 2013. 03. 20.

Dr. Holló Gábor

1) Szemnyomásmérést csak abban az esetben szabad végezni, ha attól valós és szükséges információ várható, és az információ valóban szükséges. Ha a mérés előre megítélhetően nem szolgáltat valós adatot (cornea állapota, hegei, mérési tartomány alatti, hypotoniás bulbus stb.), a mérés indikálása hiba, és elkerülendő.

2) Az egyszer-használatos kontakt szemnyomásmérő végek (Tonosafe, Tono-Pen gumisapkája stb.) csak egyetlen alkalommal (ám ugyanazon beteg mindkét szemén) használhatóak. Ha a beteg egyik szemén a mérés infekció miatt kerülendő, akkor csak a másik szemén lehet mérni a fenti eszközökkel. Egyszer-használatos kontakt szemnyomásmérő véget sterilizálni, ismételten felhasználni tilos.

3) A Goldmann applanációs tonométer prizmájának és a hármastükörnek a sterilizálására csak szabványos oldatot és eljárást lehet használni. Ezek változhatnak szakmai és hozzáférhetőségi okból, ezért egyetlen kizárólagos módszer nem definiálható.

A sterilizálás lépései:

1. A prizmát közvetlenül a mérés után kell sterilizálni, ellenkező esetben a nyák és a kórokozók rászáradnak, így a sterilitás bizonytalanabban és nehezebben végezhető el. A prizmát (különösen a kontaktfelületet) bőséges hideg csapvízzel le kell öblíteni (mechanikus tisztítás). Ezzel a lépéssel a nyákot és egyéb makroszkópos lerakódásokat távolítjuk el dörzsölés mentesen (a dörzsölés a prizmát károsítja, tönkreteszi, ezért tilos). Ha a makroszkópos lerakódást nem távolítjuk el, a sterilizáló oldat nem kerül kontaktusba a prizmával, ezért ez a lépés kötelezően elvégzendő.
2. A prizmát a sterilizáló oldatba helyezük, és ott tartjuk mindaddig, amíg a kellő tisztaság/sterilitás ki nem alakul. Eközben a kontaktfelületnek mindenképpen az oldat által teljesen elfedettnek kell lennie.
Sterilizálás céljára jelenleg a Secusept Forte készítmény hígítása használandó a Haag-Streit cég utasítása szerint: 3% oldat készítendő, ebben a prizma legalább 15 percen át ázik a fentiek szerint. Az oldat tárolására és a sterilizálásra üvegedényt kell használni, melyet fedni kell. A Secusept glutáraldehidet, alkoholokat, benzalkónium-kloridot, glioxált és formaldehidet tartalmaz, belélegezni és a szembe juttatni tilos, élővizekbe üríteni is tilos.
3. Az előírt időtartam letelte után a prizmát (hármastükört) az oldatba bele nem nyúlva (célszerűen a kizárólag erre használt kis hálóval/egyéb eszközzel) az oldatból ki kell emelni, és bőségesen leöblíteni steril fiziológiás sóoldattal, különös tekintettel a kontaktfelület lemosására.
4. A prizmát (hármastükört) ezután eltörölni nem szabad, mivel az károsítja az eszközt, és csökkenti a sterilitást. A prizma steril gézen vagy vattán szárítandó meg.

4) Ha beteg ismerten olyan betegségben szenved, ami a kontakt szemnyomásmérő véggel átvihető más személyre (pl. hepatitis, aktív herpesz stb.), és a mérés (hármastükörös vizsgálat) elkerülhetetlen, preferálni kell az egyszerhasználatos végek alkalmazását. Ha ez nem lehetséges vagy a betegség mérés után derül ki, a prizmát a tisztítás első lépése után a műtőben kell sterilizáltatni.

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Glaucoma Szakambulancia

1. sz. melléklet

5) A szemnyomás mérése során steril fluorescein festékcsíkot kell alkalmazni, annak vastagságát optimalizálni kell, a réslámpa kobaltkék fényével kell kb. 60° szögben megvilágítani a prizmat, és a standard módon kell leolvasni az eredményt. Fluorescein festék nélkül vagy más színszűrővel mérni tilos. A nem standard mérési módon nyert „eredmény” nem fogadható el, mert nem valós.

6) Tonopenes mérést csak speciálisan indokolt esetben lehet kérni, az indok és a mérendő szem feltüntetése mellett.